

Velkommen til Draved Skov

Draved Skov og Kongens Mose er statsejede og administreres af Skov- og Naturstyrelsen, Vadehavet. Området indeholder store områder med den oprindelige sønderjyske skovvegetation, og siden 2000 har hele skoven stået urørt. Draved Skov er således det største sammenhængende areal med urørt skov i Danmark, og her er en enestående mulighed for at iagttage, hvordan naturen udvikler sig, når mennesket ikke blander sig. Draved Skov og Kongens Mose er hver ca. 250 hektar store, så det sammenhængende naturområde er på 500 hektar eller 5 kvadratkilometer.

Historien

Draved Skov dækkede i tidligere tider et større område end i dag, og var næsten helt omgivet af moser og heder. Faktisk betyder skovens navn, "Draved", det samme som "sump-skov". Det var svært at køre træet væk gennem de store mosestrækninger, og egnen var samtidig rig på tørv til brændsel. Derfor blev skoven ikke helt borthugget som mange andre skovområder i Vestjylland, og den var langt op i tiden temmelig upåvirket af menneskelig aktivitet. Området tilhørte i middelalderen klosteret i Løgum, og overgik ved reformationen til kongen. I 1784 blev skovene i Slesvig "indfredet", det vil sige, at de blev indhegnet og bøndernes ret til græsning ophævet, fordi kreaturerne åd al opvæksten af nye træer. Man kan stadig se det store dige, der blev opført rundt om skoven for at holde kreaturerne ude.

Skovdriften

I begyndelsen af 1800-tallet blev der lagt den første plan for egentlig skovdrift i området. Man valgte at satse på såkaldt "mellemskovsdrift", hvor man lod et antal ege og birke blive store, men skar alt "blødtræ" som asp, hassel, rødel og lind ned ca. hvert 35. år og lod det skyde igen fra roden.

Driftsformen var sammen med den ret våde jordbund medvirkende til at bevare en skov med mange forskellige træarter i stedet for, som andre steder, ensidigt at satse på eg og bøg. Fra sidste del af 1800-tallet gik man over til den i dag fremherskende "højskovsdrift", hvor man dyrker alle træerne til de bliver store. Samtidig erstattede man store dele af løvskoven med nåletræer. Allerede ved genforeningen i 1920, da den danske stat overtog arealerne, blev de enestående rester af gammel naturskov bemærket, og nogle områder blev lagt uden for almindelig drift. Siden er store dele af skoven blevet fredet.



Kristtorn

Naturen

Jordbunden er meget afvekslende, og mange steder har den undgået menneskelige aktiviteter som pløjning, gravning og dræning. Der foregår derfor meget geologisk forskning i Draved Skov. På grund af jordbundens afveksling mellem frodigt ler, muldbund, sure morlag på sand og lave klitter af flyvesand, finder man de fleste af Danmarks naturligt forekommende træarter i et naturligt fordelingsmønster. Først og fremmest den oprindelige urskovs dominerende art, småbladet lind. Småbladet lind trives fint i Draved Skov men er ellers stort set blevet udryddet i de danske skove. Derudover findes bl.a. rødel, eg, bøg, ask, birk, asp, røn, skovabild, hassel, kristtorn, tjørn

og tørst. På grund af områderne med gammel skov og dødt ved er Draved Skov et enestående område for insekter og svampe. Også fuglene nyder godt af det varierede skovbillede med mange insekter. Der er registreret 109 forskellige ynglefuglearter, og Draved Skov er dermed en af landets mest artsrige ynglefuglelokaliteter.

Naturskov

Der findes ikke urskov i Danmark. Derimod er der skovbevoksninger, der er efterkommere af den oprindelige skov, det vil sige selvgroet skov af oprindelige danske træer og buske. Det er det, vi kalder naturskov. Naturskov kan være påvirket i større eller mindre grad af menneskelig indgriben. Skovområder, der friholdes for kulturindgreb som hugst, plantning og afvanding kaldes urørt skov.



NATURA 2000

Danmark er fra naturens hånd et skovland. Men opdyrkning og overudnyttelse havde i starten af 1800-tallet reduceret det samlede skovareal til kun ca. 4% af landets areal. Selvom skovarealet gennem tilplantninger siden er øget til 12%, er arealet med naturlig skov forsvindende lille. I 1992 blev derfor udarbejdet en strategi for de danske naturskove som optakt til FN's miljømøde i Rio. Den skal sikre et areal på mindst 5.000 hektar, der fremover lades urørt. Draved Skov er et af de områder, der blev udpeget til at være urørt fra år 2000. Ved udpegnen blev der lagt særlig vægt på, at sammensætningen af dele af Draved Skov ikke har ændret sig meget de sidste 6000 år, og området er således et enestående levested for masser af svampe, planter og dyr.

Løvskovene

Størstedelen af Draved Skov er bevokset med løvtræer. Løvskoven er overalt mere eller mindre kulturpåvirket, og en del af bevoksningerne er plantede og derfor ikke naturskov. I mange af de plantede løvtræbevoksninger er en stor del af træerne fældet i årene inden 2000. Det er for at give lys til skovbunden, så der er optimale forhold for at nye træer kan spire frem og med tiden afløse den plantede skov. Enkelte steder i skoven blev almindelig forstlig drift undladt allerede i 20'erne, og en fredning i 1948 bevirkede, at de ikke siden er rørt. Her kan man forestille sig, hvordan størstedelen af landet ville se ud uden menneskelig indgriben. Flere områder i skoven er genstand for intensiv forskning. Pas derfor på ikke at beskadige de opstillede pæle og måleinstrumenter, og fjern ikke blomster, grene eller svampe.

Tilgrosningsfladerne

I 1994 var 1/3 af skoven tilplantet med nåletræer. De er blevet fældet i de efterfølgende år, og områderne er ved at gro til med selvsået løvskov. Først vil pionerarter som birk, røn og tørst dominere, men i løbet af de kommende generationer vil arter som eg, bøg og måske lind dominere. I 2008 udlægges endnu et areal til naturlig tilgroning. Det er landbrugsarealer, som tidligere tilhørte ejendommen Frederiksgård.

Skovmoserne

I forbindelse med skoven ligger de to store moseområder Gråbjerg Mose mod øst og Østermose mod nord. De er begge højmoser eller "forsumpningsmoser" opstået på gammel skovbund efter rydninger i fortiden. De har ligget urørt siden 1963 og er igen ved at gro til med især birk. Tilgroningen fremskyndes af, at moserne er blevet mindre vandholdige, fordi de omkringliggende arealer drænes.

Fremtidens skov

Draved Skov undergår mange forandringer i disse år. Store områder er ryddet for nåletræ og de er nu ved at gro til med naturligt forekommende løvtræ. I fremtiden er den eneste hugst, at rådne træer og grene fjernes langs offentlige veje af hensyn til publikum. Endvidere er det forsøgt at genskabe de naturlige vandstandsforhold i området ved at lukke alle de grøfter, der ikke tager vand fra omgivende landbrugsejendomme. Derfor vil dele af skoven fremover blive mere våd end hidtil, og skovsøer og moser med druknede træer langs randen vil genopstå. Der er gennem tiden anlagt store vejanlæg, der forstyrrer den naturlige afvanding, og vejdamningerne vil nogle steder bevirke, at der dannes større vådområder end oprindeligt.

Kongens Mose

Kongens Mose eller Draved Mose, der ligger vest for skoven er en af landets største højmoser. Mosen er i tidens løb blevet kraftigt udnyttet til tørvegravning og opdyrkning, men der er stadig rester af uberørt højmose i de sydlige dele. Mosen er fredet, og landbrugsdriften på græssletterne i mosens østlige del ophørte i 2003. Efter dyrkningen er opgivet og afvandingen er stoppet, er vandstanden i de sydlige dele hævet. Store dele står i dag under vand og tørvemosset er igen begyndt at vokse. I 2007 er der udført omfattende rydninger i de centrale dele af mosen, og afvandingskanaler og grøfter er blevet lukket. Ved Teltkrovej er der opstillet et fugletårn, hvor du kan iagttage fuglearter som lappedykkere, ænder og vadefugle. Det er ikke tilladt at færdes i mosen i fuglenes yngletid fra den 1. marts til den 1. juli.



Draved Skov administreres af Skov- og Naturstyrelsen, Vadehavet, tlf. 74 82 61 05, e-post: vadehavet@sns.dk. Flere oplysninger kan fås på www.skovognatur.dk/vadehavet

● Draved Skov



Serien »Vandreture« er foldere over udvalgte naturområder. De kan fås på biblioteker og turistbureauer, samt ved indgangene til mange af områderne og på www.skovognatur.dk

Miljøministeriet

Skov- og Naturstyrelsen



- forvalter statsejede skove og andre naturområder i hele landet
- tager ved driften hensyn til befolkningens friluftsliv, produktion af træ og beskyttelse af natur- og kulturværdier.

Serien "Vandreture" består af mere end 125 forskellige foldere

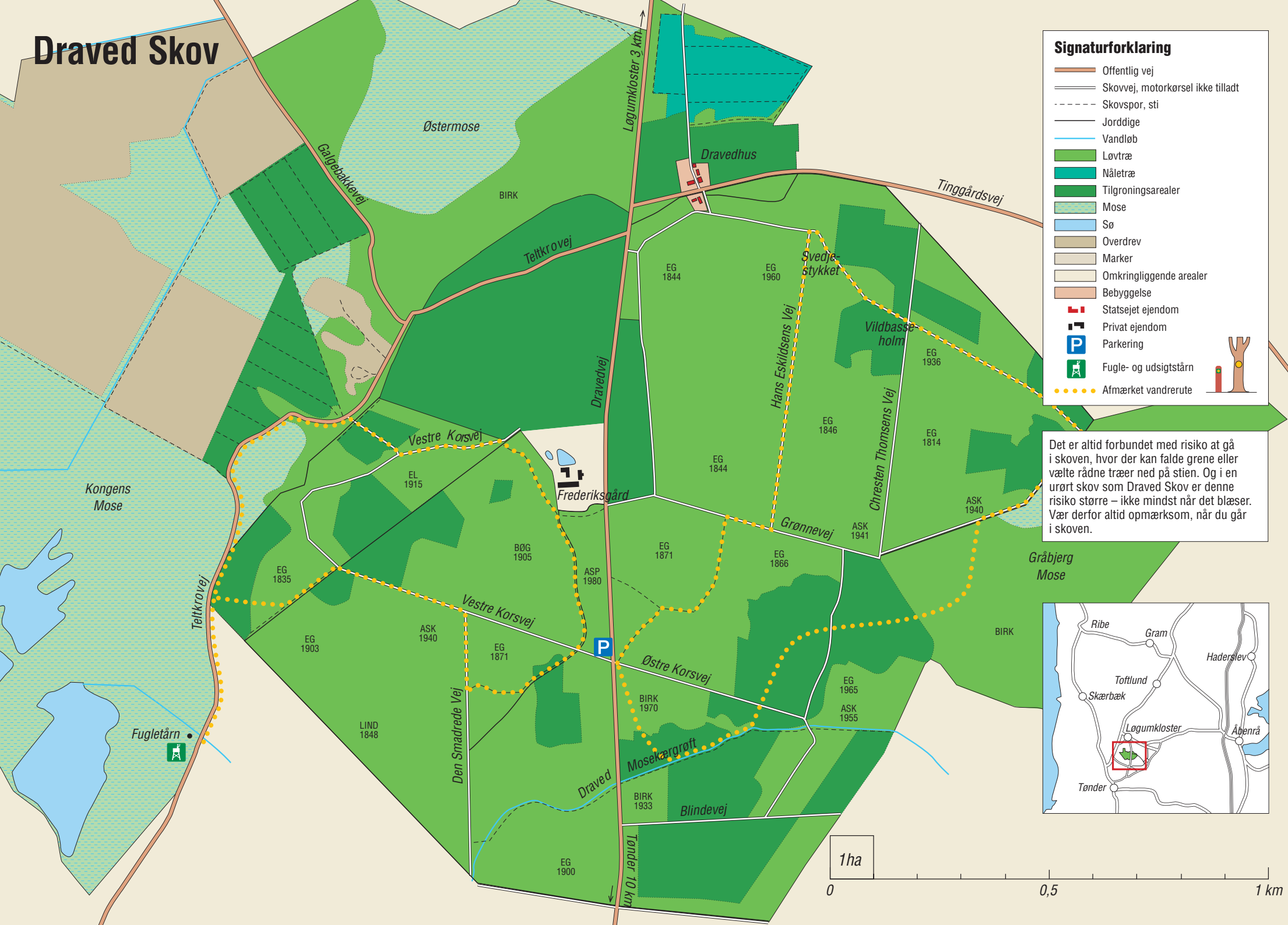
Draved Skov

061-0807 (revideret 2008). Grafisk tilrettelægning og kort: Parabole. Tegninger: Poul Andersen. Tryk: Scamprint A/S. Denne tryksag bærer det nordiske miljømærke Svanen. Lic. nr. 541 006

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Vandreture nr. 61



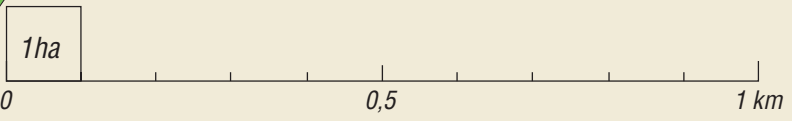
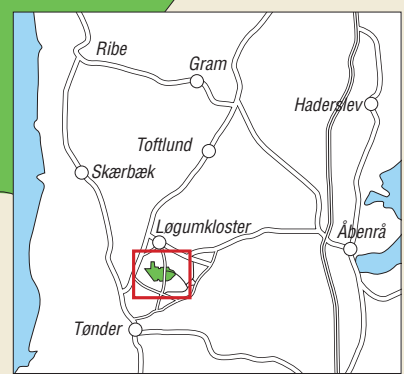
Draved Skov



Signaturforklaring

- Offentlig vej
- Skovvej, motorkørsel ikke tilladt
- Skovspor, sti
- Jorddige
- Vandløb
- Lovtræ
- Nåletræ
- Tilgroningsarealer
- Mose
- Sø
- Overdrev
- Marker
- Omkringliggende arealer
- Bebyggelse
- Statsjet ejendom
- Privat ejendom
- Parkering
- Fugle- og udsigtstårn
- Afmærket vandrerute

Det er altid forbundet med risiko at gå i skoven, hvor der kan falde grene eller vælte rådne træer ned på stien. Og i en urørt skov som Draved Skov er denne risiko større – ikke mindst når det blæser. Vær derfor altid opmærksom, når du går i skoven.



Den vestlige vandretur (ca. 2 km)

Turen går mest ad større veje og stier. Umiddelbart vest for "Den Smadrede Vej" kan du se nogle små områder, der er groet til med birk først i 1970'erne, og som ikke er rørt siden. Sådan vil store dele af skoven nok komme til at se ud 20 til 30 år efter at nåletræerne er fældet. Vest for den unge birkeskov findes områder med gammel lindeskov. Længs Teltkrovej kan du iagttage overgangen fra gammel løvskov til åben højmose, og nord for Vestre Korsvej er der eksempler på, hvad der sker i skoven, når man hæver vandstanden. På Vestre Korsvej passerer du jorddiget, der i 1784 blev opført omkring den del af skoven, der på det tidspunkt var kongens ejendom. Der er mulighed for at forlænge ruten ud til fugletårnet i Kongens Mose.



Den østlige vandretur (ca. 4 km)

Turen går både på større stier og små vandrestier gennem moseområder. Du passerer gammel løvskov på relativt tør bund vest for Hans Eskildsens Vej og har mulighed for at gå op til "Svedjestykket", hvor der i 1950'erne blev foretaget forsøg med at rydde skov med stenaldermandens redskaber og dyrke primitive kornsorter på den afbrændte skovbund. Senere er området igen groet til med skov. I Gråbjerg Mose kan du følge træernes indvandring i en tidligere åben højmose og mellem Peder Juuls Vej og Østre Korsvej ses et stort område, der efter hugst af nåletræerne er udlagt til naturlig tilgroning.

Offentlige trafikforbindelser

Busruten Løgumkloster-Øster Højt (linie 641) kører gennem skoven.

Handicapforhold

Da skoven generelt er meget fugtig og vandreruterne flere steder går ad små stier, er de ikke egnede for kørestolsbrugere. Skovvejen lige syd for Dravedhus er normalt i en sådan tilstand, at kørestolsbrugere her kan få et indtryk af skoven.

Information

Ved P-pladsen er der opsat en informationshytte med yderligere oplysninger om området.

Naturvejledning og naturskole

Den lokale naturvejleder og naturskole arrangerer ture i området og giver gerne ideer til aktiviteter. Kontakt Skov- og Naturstyrelsen, Vadehavet, Stensbækvej 29, Arnum, 6510 Gram, tlf. 74 82 61 05.